

Елла Манелюк
Дмитро Манелюк

Манець

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра хореографії

**Елла Манелюк,
Дмитро Манелюк**

ТАНЕЦЬ

**Навчальний посібник
для студентів вищих навчальних закладів**

Рівне – 2015

ББК 85.32я73
М 23
УДК 792.8(075.8)

Рекомендовано до друку навчально-методичною радою РДГУ
(протокол №5 від 25 травня 2015 р.)

Рецензенти:

Годовський В.М., завідувач кафедри хореографії РДГУ, кандидат педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України;

Дужич-Ніколайчук В.І., завідувач кафедри хореографії Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки, доцент, заслужений артист України;

Забута Т.В. кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри хореографії РДГУ.

Навчальний посібник за змістом відповідає програмі дисципліни «Танець» для студентів спеціальності «Театральне мистецтво». Посібник комплексний, відповідно структурований, містить у послідовне викладення теоретичного змісту та практичних завдань курсів «Основи класичного танцю», «Історико-побутовий танець», «Основи народно-сценічного танцю», «Основи сучасного танцю».

Навчальний посібник призначений для студентів спеціальності «Театральне мистецтво», практикуючих акторів і режисерів, викладачів ВНЗ, театральних педагогів-хореографів.

М 23 Манелюк Е.В., Манелюк Д.І. Танець: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Е. Манелюк, Д. Манелюк. – Рівне: РДГУ, 2015. – 223 с.

© Манелюк Е.В., Манелюк Д.І.,

ЗМІСТ

Передмова	5
Розділ 1. Основи класичного танцю та історико-побутовий танець	6
1.1. Опис предмета навчального курсу «Основи класичного танцю»	6
1.2. Опис предмета навчального курсу «Історико-побутовий танець»	7
1.3. Структура навчальної діяльності студента	8
1.4. Залікові питання до розділу 1	16
1.5. Рекомендована література	17
1.6. Курс лекцій до розділу 1, модулів 1-2	18
1.6.1. Історія та розвиток класичного танцю	18
1.6.2. Побудова екзерсису біля станка та посеред зали	20
1.6.3. Нотний матеріал для класичного екзерсису	22
1.7. Словник термінів класичного танцю	69
1.7.1. Джерельні приписи	71
1.8. Курс лекцій до розділу 1, модулів 3-4	72
1.8.1. Побутові танці епохи Середньовіччя. Танцювальна культура XII-XIV століть	72
1.8.2. Побутові танці епохи Відродження	74
1.8.3. Побутові танці XVIII століття (епоха Просвітництва)	81
1.8.4. Побутові танці XIX століття	84
1.8.5. Нотний матеріал для уроків історико-побутового танцю	88
1.9. Словник назв історико-побутових танців	103
1.9.1. Джерельні приписи	105

Розділ 2. Основи народно-сценічного танцю	106
2.1. Опис предмета навчального курсу «Основи народно-сценічного танцю»	106
2.2. Структура навчальної діяльності студента	107
2.3. Залікові питання до розділу 2	112
2.4. Рекомендована література	113
2.5. Курс лекцій до розділу 2, модулів 5-6	114
2.5.1. Історія та розвиток народного танцю України	114
2.5.2. Історія та розвиток народного танцю Білорусі	119
2.5.3. Історія та розвиток народного танцю Росії	120
2.5.4. Історія та розвиток народного танцю Польщі	122
2.5.5. Нотний матеріал до практичних занять народно-сценічного танцю	124
2.6. Словник термінів народно-сценічного танцю	196
2.6.1. Джерельні приписи	198
Розділ 3. Основи сучасного танцю	199
3.1. Опис предмета навчального курсу «Основи сучасного танцю»	199
3.2. Структура навчальної діяльності студента	200
3.3. Екзаменаційні питання до розділу 3	206
3.4. Рекомендована література	207
3.5. Курс лекцій до розділу 3, модулів 7-8	208
3.5.1. Вплив африканської танцювальної культури на становлення джаз-модерн танцю	208
3.5.2. Піонери джаз-модерн танцю у Європі та США	212
3.6. Словник термінів сучасного танцю	217
3.6.1. Джерельні приписи	223

Touch – приставний крок та крок на півпальці без переносу ваги корпусу.

Tour chahes – виконується на двох ногах по діагоналі або по колу на високих півпальцях, що йдуть один за одним півповороти, сучасно-модерні танці можуть виконуватись на повній стопі та в demi-plié.

3.6.1. Рекомендована література

- Бежар М. Мгновение в жизни другого. Мемуары. – М.:Искусство, 1977.
- Добровольская К. Айседора Дункан и театральная культура эпохи модерна. – Ленинград: ЛГИТМИК, 1992.
- Дункан А. Танец будущего.Моя жизнь. – К.: Муза, 1994.
- Никитин В. Модерн-джаз танец. История. Методика. Практика. – М.: ГИТИС, 2000.
- Сидоров В. Современный танец. – М.: Первина, 1922.

Навчальне видання

Елла Манелюк, Дмитро Манелюк

ТАНЕЦЬ

**Навчальний посібник
для студентів вищих навчальних закладів**

Підписано до друку – 25.05.2015 р. Замовлення № 338/2.
Формат 60x84. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. – 10,8. Наклад 100 примірників

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33027, Рівне, вул. С.Бандери, 12

М 23 Манелюк Е.В., Манелюк Д.І. Танець: Навчальний
посібник для студентів вищих навчальних закладів /
Е. Манелюк, Д. Манелюк. – Рівне: РДГУ, 2015. – 223 с.

© Манелюк Е.В., Манелюк Д.І., 2015

Манелюк Елла Валеріївна – викладач кафедри хореографії РДГУ, викладач дисциплін «Мистецтво балетмейстера», «Теорія та методика викладання історико – побутово-го танцю». Випускниця Луганського державного училища культури 1992 р. та Рівненського державного інституту культури 1998 р. Засновник, керівник та постановник зразкового ансамблю сучасного танцю «Діалог». Ансамбль є Лауреатом та Дипломантом Міжнародних і Всеукраїнських фестивалів-конкурсів хореографічного мистецтва. У творчому доробку понад 90 хореографічних постановок. Учасник міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій, автор методичних рекомендацій, наукових статей та посібників. Відзначена почесними грамотами і подяками РДГУ та Управління культури м. Рівне.

Манелюк Дмитро Іванович – викладач кафедри хореографії РДГУ. Випускник Рівненського державного інституту культури 1998 р. Викладає дисципліни «Мистецтво балетмейстера», «Теорія та методика викладання теп-дансу», «Ритміка та акробатика». Засновник, керівник та постановник зразкового ансамблю сучасного танцю «Діалог». Ансамбль є Лауреатом та Дипломантом Міжнародних і Всеукраїнських фестивалів-конкурсів хореографічного мистецтва. У творчому доробку понад 100 хореографічних постановок. Учасник міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій, автор методичних рекомендацій та наукових статей. Відзначений почесними грамотами і подяками РДГУ та Управління культури м. Рівне.